

KESKKONNAAGENTUUR

Aruandlus ja õhusaasteainete inventuur

Elo Mandel

Keskkonnaagentuur

Õhusaasteainete inventuur

26 saasteainet

SO_x, NO_x, LOÜ, NH₃, CO

PM_{2,5}; PM₁₀; BC; TSP

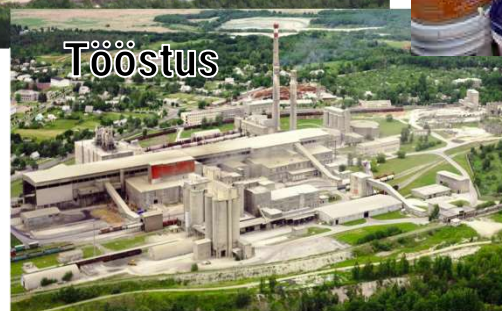
9 raskmetalli

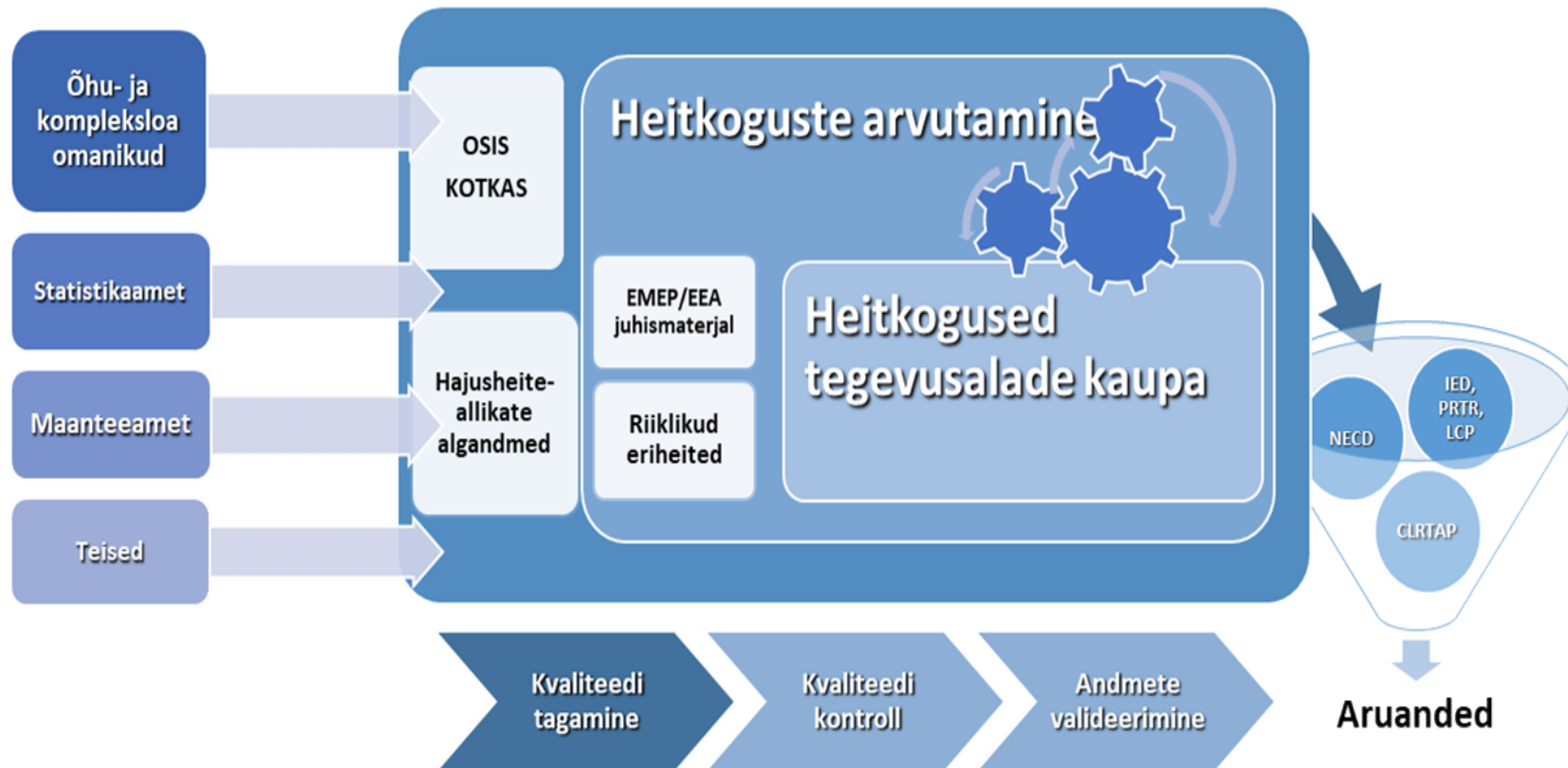
8 POPs (POS - püsivad orgaanilised saasteained)

Paiksed heiteallikad (1952) –
u 240 saasteainet

- 127 tegevust (aruandluse nomenklatuur **NFR**)
- **SNAP** - Programmi CORINE õhualamprogrammi klassifikaator. Heitkoguseid tekitavate protsesside tüübid
- Ettevõtted esitavad andmed **SNAP** koodide kaupa, mis võimaldab agregeerida aruanded NFR tegevuste lõikes.

Õhusaasteainete inventuuri valdkonnad

Põllumajandussektori jagunemine

Kategooria	Alamkategooria
Sõnnikukäitlus	Piimalehmad
	Muud veised
	Lambad
	Sead
	Kitsed
	Hobused
	Broilerid
	Muud linnud
	Muud loomad (karusloomad)
Põllumajandusmaad ja taimekasvatus	Mineraalväetis
	Sõnniku laotamine
	Reoveesetted
	Muud orgaanilised väetised sh kompost
	Karjatamine
	Maaharimine

Heitkoguste arvutamise meetodid

Paiksed heiteallikad

- Riiklikud, määrustega kehtestatud meetodikad
- Mõõtmised
- Ettevõtte meetodika, kooskõlastatud Keskkonnaametiga
- Rahvusvahelised meetodikad

Hajusheiteallikad:

*Heitkogus = algandmed * eriheide*

- **Algandmed:** riiklik või rahvusvaheline statistika; muud allikad
- **Eriheited:**
 - EMEP/EEA Guidebook 2016
 - Riiklikud, mõõtmiste alusel

Heitkogus = algandmed * eriheide

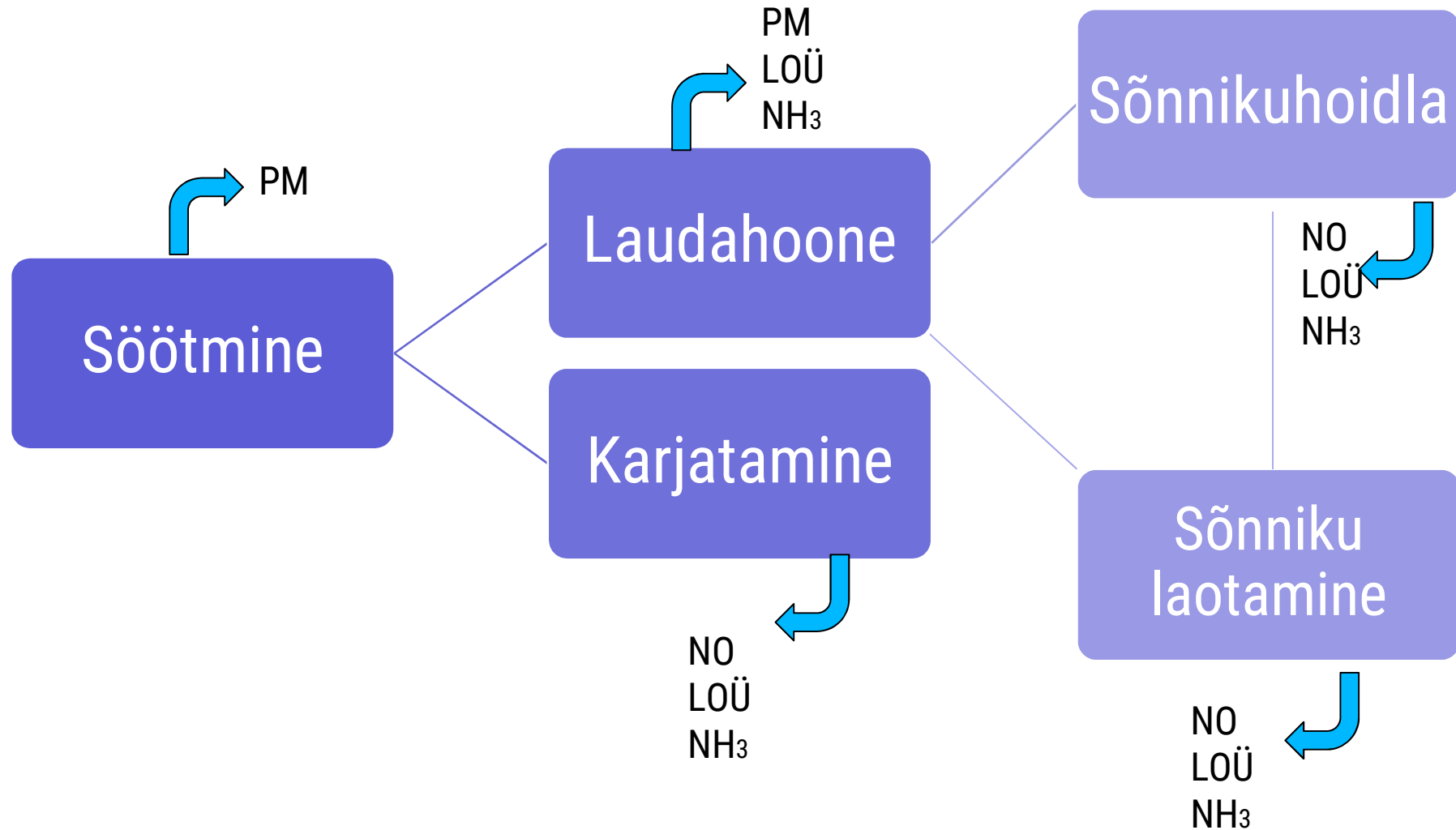
Eriheide

Vaikeväärtus

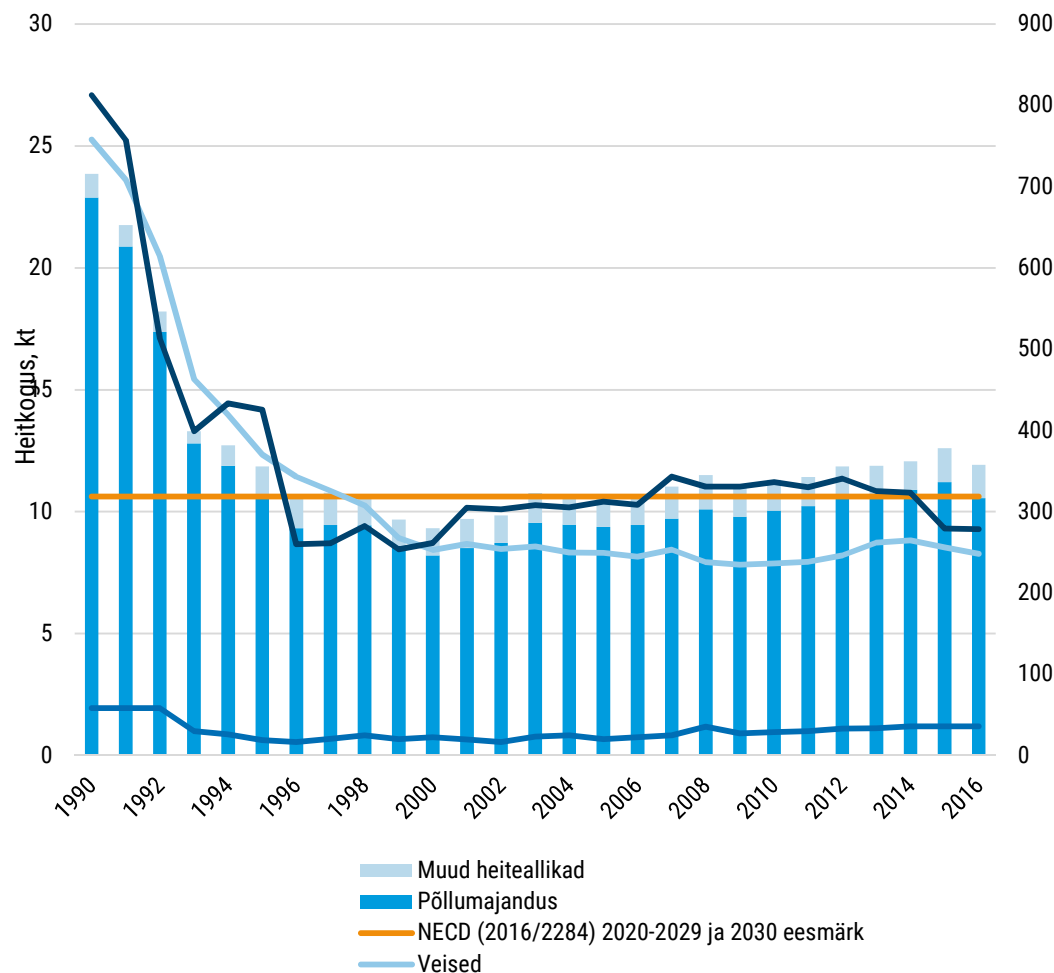
Tehnoloogia,
tegevus

Meede

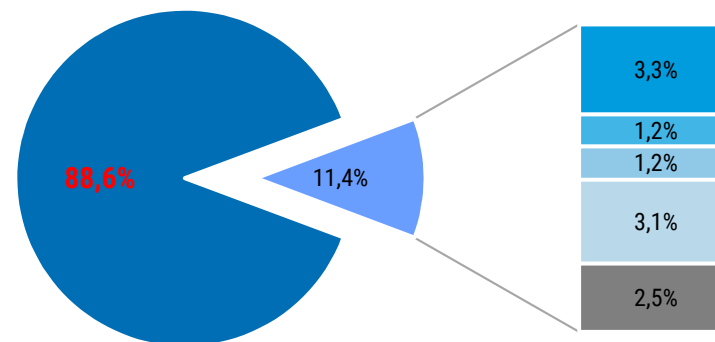
Heitkogused loomakasvatusest

NH₃ trendid ja direktiivi 2016/2284/EÜ nõuded

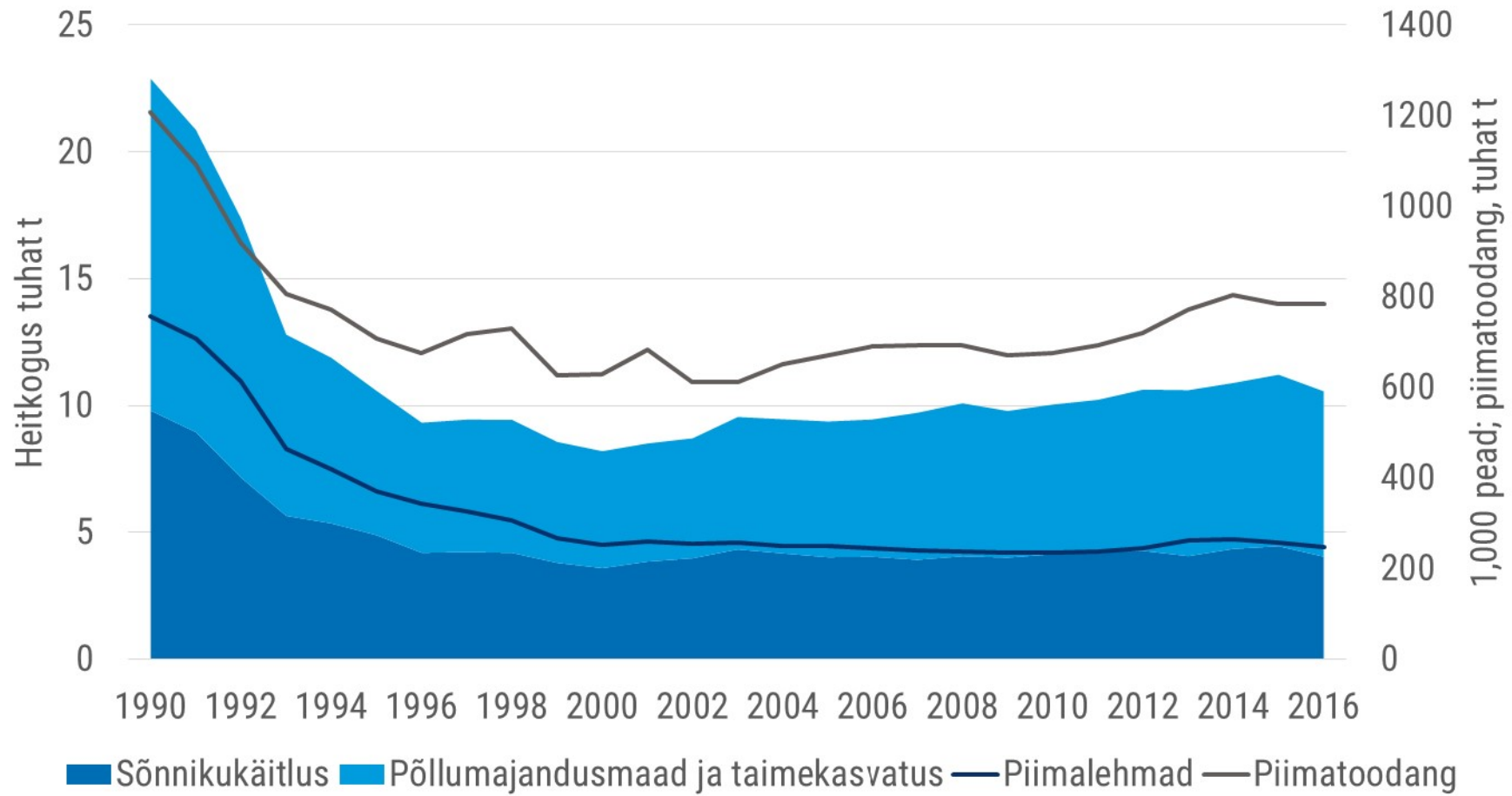

- Maa- ja omandireformi tulemusel kahanes oluliselt haritava maa pindala, kasutatud väetiste kogus ning kasvatatavate loomade arv
- Viimasel kümnendil on piimakarjakasvatuses lõaspidamiselt mindud üle vabapidamisele ning tahesõnnikutehнологiaalt vedelsõnnikutehнологiale.

- Põllumajandus
- Põletamine energeetikas
- Kütuse kaevandamine ja jaotus
- Maanteetransport
- Mittetööstuslik põletamine
- Muud heiteallikad

NH₃ põllumajandusest

KESKKONNAAGENTUUR

Aitäh!

Elo Mandel

elo.mandel@envir.ee